

Előfizetési árak:
Égész évre . . . 150 Lel
Félévre . . . 75
Negyedévre . . . 40
Egyes szám ára 3 L.
Megjelenik minden szombaton.
Kéziratokat nem adunk vissza.
Telefonszám: 35.

DEVA ÉS VIDÉKE

Felelős szerkesztő:
SZÉKELY LAJOS.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség:
Regina Maria-u. 12., hová a
lapszellem részét illető min-
den közlemény intézendő,
Kiadóhivatal:
Deva, Regina Maria-u. 12.,
hová az előfizetések és hír-
detések küldendők.

Szerkesztő:
KOVÁCS KÁROLY.

A nemzetközi kisegítőnyelv fontossága

Ander Antal főreáliskolai tanár beszéde az esperantó tanfolyam f. hó 2-án megtartott nyilvános vizsgáján

Hölgyeim és Uraim! Sajátságos sorsa szokott lenni minden új dolognak. Ha sokat ígér, nem talál hitelre, svindlinek tartják, ha keveset ígér, annál kevésbé adnak rá valamit. Részben ez a sorsa a nemzetközi kisegítőnyelvnek is. A föltalálók, a reformerek, az újítók sohse dicsekedtek nagy sikerekkel életükben. Tudjuk, hogy legtöbb újítónak kedvező esetben börtön, de sokszor bizony halál jutott osztályrészül. Sokrates méreg poharat volt kénytelen kiüríteni új eszméi miatt. Krisztus a keresztfán halt meg, mert kortársai forradalmárnak tartották. Giordano Bruno az égő máglyáról kiáltja oda bírának, akik szabadelvű gondolkodásáért halálra ítélték: „Ti jobban félték, mint én”. De nemcsak az Ezme harcosainak a sorsa tragikus. Az emberek nehezen barátkoznak meg az új gondolatokkal és „pereat”-ot — halált — kiáltanak mindenkiire, aki megszokott nyugalmukban, legyen az lelki, gondolati vagy testi — megzavarni akarja. Gutenberg, a nyomtatott betű feltalálója szegénységben halt meg; az első nyomdák pedig áldozatai lettek a feldühödött és kényerüket féltő másolóknak, akik a nyomtatott könyvek olcsósága révén elvesztették foglalkozásukat, a könyvmásolást. Papint a gőzhajó első megkonstruálóját ugyanaz a sors érte, gőzhajóját maguk a hajósok pusztították el. A közönség mindkét esetben a rombolók pártján volt s veszni hagyta az ő javára dolgozó újítót, feltalálókat. I. Napoleont nem vádolhatjuk azzal,

hogy irtózott volna az újításoktól, hiszen ő a nagy francia forradalom emelőjén nőtt fel s bizony nem tartotta tiszteletben a régi dinasztia molyette programjait, új társadalmi osztályokat létesített és mégis vissza utasította Fulton (Föln) ajánlatát, aki gőzhajó modelleket ajánlott fel neki. Ki tudja, hogyan fejeződött volna be élete, ha Anglia ellen nem az ugynevezett szárazföldi blokkal védekeztek, hanem Fulton által ajánlott gőzhajókkal? A levegő meghódítását, az ember repülését mennyi lekicsinylő mosoly, guny stb. előzte meg legfőképpen azok részéről, akik a sárból kiemelkedni nem tudtak. Ma olyan természetes, hogyha Galileivel azt kiáltjuk, hogy „mégis mozog a Föld”, magától értetődő, hogy az óceánokon nem kelünk át vitorlásokkal, hanem gőzzel; senki sem vonja kétségbe, hogy a drótnélküli táviró valamivel hamarabb röpi gondolatainkat, mint a Kariol-póstakocsi.

Mi volna az akadálya annak, ha egyelőre minden magát művelt embernek tartó egyén megtanulna egy nyelvet, amelynek segítségével érintkezésbe léphetne a világ minden nemzetével és népével? Hiszen már most is vannak minden nemzet által akceptált egyezményes jelek, amelyek minden nyelven egyet jelentenek. A táviró morsejelei, a mértékrendszerek s a tudományok, fizika, kémia jelei minden vele foglalkozó előtt ismeretesek. Miért ne mehetnénk tovább és miért ne mondhatnánk jelek, betűk, szavak helyett egész mondatokat. Megállapítjuk tehát, hogy egy nemzetközi érintkezési nyelv nem tartozik a lehetetlenségek közé. Ezt megállapította már sok filozófus is Aristoteles óta; Descartes, Leibnitz stb. nemcsak a nemzetközi nyelv lehetőségét állapították meg, de

megalkotásán is törték a fejüket. Azóta is több kísérlet történt, melyek közül a Schleier Márton katolikus pap által szerkesztett „Volapiük” látszott legszerencsésebbnek; ennek elterjedését azonban megakadályozta az, hogy mintegy 20.000 szót kellett megtanulnia annak, aki beszélni akarta, úgy, hogy maga az alkotó Schleier sem beszélte e nyelvet, csak írta. De joggal kérdezzhetjük, hogy szükséges-e a nemzetközi nyelv és ha igen, miért nem választunk e célra egy élőnyelvet?

A villamoserő, a repülőgép, a drótnélküli táviró és telefon százada olyan szoros összeköttetést hoz a különféle nemzeteknek más-más nyelvet beszélő fiai között, hogy mindenki természetes szükségnek fogja érezni egy nemzetközi érintkezőnyelvet. Le fog rázni a bábeli nyelvzavar okozta béklyókat. Lehetetlen elgondolni is, hogy a közeljövő embere képes legyen 6—8 nyelvet megtanulni, hogy a létért való harcban megállja helyét. Arra ideje nem lesz. Föltétlenül szüksége lesz tehát egy nyelvre, amellyel mindenütt megérteti magát. De ne beszéljünk a holnapról, nehogy utópiával vádolhasanak; maradjunk a „ma”-nál s nézzük, szükséges-e a nemzetközi nyelv már ma is?

A primitív ember, éppen úgy, mint a mai eldugott falusi ember, csak egy nyelven beszélt, nem érezte szükségét más nyelv megtanulásának. Ahogy haladt a civilizáció a kölcsönös érintkezés folytán, az ember eljutott a mai városi ember stádiumába, ahol 2—3féle nemzettel érintkezve kölcsönösen megtanulták egymás nyelvét. Ma már túl vagyunk e látóköron is. Ma szinte az egész világ a látó és érintkezési körünkbe jutott, arra azonban fizikailag képtelenek vagyunk, hogy minden nem

BERETVÁS PASZTILLA a legmakacsabb fejfájást is elmulasztja.

Dr. Mailand Henrik meghalt

Egy gyásszal több, egy melegsivű ember-baráttal ismét kevesebb.

Dr. Mailand Henrik volt vm. tb. főorvos, járásorvos folyó évi július 31-én déli 12 órakor 70 éves korában váratlanul elhunyt.

Vármegyénkben, Algyógyon született 1855 november 3-án. Atyja néhai Mailand Henrik volt gyulafehérvári, majd dévai törvényszéki bíró, anyja végelhai Horváth Mária volt. Elemi és középiskolai négy osztályát a szászvárosi Kun-kollégiumban végezte; 1876-ban Kolozsváron gyógyszerési oklevelet nyert, majd magánúton végezve a középiskola négy felső osztályát, 1880-ban Brassóban nyert érettségi bizonyítvánnyal a kolozsvári egyetemi orvosi fakultására iratkozott be, ahol 1885 február 14-én orvosi diplomáját megkapván az év június 1-ig a kolozsvári egyetem élet- és közvegytani osztályán mint egyetemi tanársegéd fungált. 1885-ben Nagyküküllő megyében Szászkeéden és Oláhfaluban volt körorvos. 1886-ban Szentkeresztbányán volt bányorvos, községi és fürdőorvos 1888 nov. 1-ig, mely időben tért vissza újra vármegyénkbe, mint marosillyei járásorvos és vasuti orvosi tanácsadó. 1886 augusztus 26-án megnősült, feleségül vévén a szászvárosi lelkész bájos leányát illyefalvi Incze Borbálát.

1891 április 22-én városunkba került mint járásorvos és városi orvos, 1903 óta mint törvényszéki orvos, 1904 óta vm. tb. főorvos, 1912 óta mint a József kir. herceg szanatorium tüdőbeteg dispanserjének vezetőorvosa, mindvégig megtartván vasuti orvosi tanácsadói állását is.

E sokoldalú elfoglaltság csak ugyanannyi munkát jelentett neki, de nem jelentett anyagi gyarapodást is. Ideális orvos volt, tanácsadója és gyógyítója a kunyhók és bakterházak nincstelenjeinek, az anyagi gondozásra szoruló tüdőbetegeknek; őre a közegészségügynek.

Hogy ebbeli hivatását mily lélekkel teljesítette, igazolja az a kis füzet, amelyet 1904-ben

zettel a saját nyelvén érintkezhessünk. Minél kisebb nyelvterületű egy nép, annál több nyelvet kell megtanulnia, hacsak nem akar kínai fallal elzárkózni. Az angol ugyiszlóval nem is tud más nyelven. A középeurópai már 2—3 nyelven beszél. A mi gyermekeink ma 5—6 nyelvet tanulnak, de jól tudjuk, hogy az állam nyelvén és az anyanyelvükön kívül a többiekben igen keveset sajátítanak el; pedig mennyi energia fogyasztódik el úgy a gyermek, mint a tanító részéről s a végén egyet sem tud tisztességesen. Ha valakit a sors külföldre hajít, mennyi, mennyi keservébe kerül, amíg valamennyire boldogul az idegen nyelvű környezetben. Milyen egyszerűen megoldódna e kérdés a nemzetközi nyelv segítségével? A nagybákok, nagykereskedők 4—5 nyelvű levelezőt tartanak silány díjazással, mennyivel jobban lehetne fizetni csak egyet, aki egy nyelven végezné el 4—5-nek a munkáját? Mennyivel olcsóbbá lehetne tenni minden tudományos, szépirodalmi stb. közhasznú munkát, ha csak egy nyelvre kellene lefordítani vagy egy nyelven megírni? Mennyivel olcsóbban, élvezetesebben, eredményesebben tehetnénk meg külföldi kirándulásomat, ha tudnám, hogy nem lesz szükségem drága tolmácsra, Cicerónra, aki borralom nagysága szerint ismert meg városokat látnivalóival; ha tudnám, hogy bárhova fordulok az intelligens emberekkel érintkezhetek az egy nemzetközi nyelven beszélő emberekkel, akik a világ minden részéről hozzánk jönnek (Folyt. köv.)

adott ki román nyelven, népszerűen ismertetvén az általános betegségeket, egészségügyi tanácsokkal szolgálva s útmutatást nyújtva az első segélynyújtásra stb.

1907-ben pedig, mikor a dévai vízvezeték és csatornázás kísért, újra egy 32 oldalas könyvecskével meggyőzni óhajtja polgártársait, mily ésszerű, okos és főként szükséges dolog éppen Déva város részére a vízvezeték és csatornázás.

„A kis városok — írja egy helyen — előbb építenek nagy középületet és azokban rendszeresítik a szennyet, ehhez jön a kövezés, illetve aszfaltozás, ami nem tartható elég tisztán, végre ezeket követi a villamos világítás, hogy a szenny jól látható legyen; pedig ésszerű egészségügyi városrendezéssel mindezeket meg kellene előznie a vízvezeték és csatornázás.”

Ez az önzetlen filantrópikus és közmunkásság nem kerülte ki az illetékes tényezők figyelmét, két ízben is részesült legfelsőbb kitüntetésben. 1916-ban, midőn a katonai egészségügy körül a háboruban szerzett különös érdemei elismerésül a Vöröskereszt hadiékítményes II. oszt. díszjelvényét kapta, aztán 1918-ban midőn a háború tartama alatt kifejtett buzgó működése elismerésül a II. oszt. polgári hadi érdemkeresztet tüntetett ki.

Az 1918-as események, a román imperium, mely minden idegennek tetsző érdeken kiméletlenül gázolt át, őt is készületlen találta, s bár barátai biztatására s az akkori bizonytalan helyzet dacára a hűségességet letette, ez az esemény vagy az ennek dacára őt ért mellőzés súlyos idegrázkódításnak tette ki az amugyis tőprengő természetű embert.

Hosszabb betegeskedés után tért vissza újra egészsége s munkakedve, hogy a megélhetéssel való küzdelmet felvegye s éltesse a remény, hogy nyugdíja, melyre oly páratlanul hosszú és lelkiismeretes közmunkásságával igazán rászolgált, pótolni fogja életszükségeit.

És itt érte az utolsó csapódás, mert midőn nyugdíja folyósítását tudomásul vette, ez a cselédhártnak is kevés összeg áthúzta számításait, lelkében is a legsúlyosabban megbántotta ez az embertelen rendelkezés. Sárgaságba esett, majd szivgyöngülés is állott be s egyszercsak a szív, amely mindennél ami szép, jó és igaz, hevesebben lüktetett s amely minden ember fájalmával együtt érezni tudott, megszűnt dobogni.

Halála, mely megdöbbenést keltett barátai és betegek körében is, kik mélyen érző szívnek melegét, mindig derűtséget sugárzó kedélyét ismerték és élvezték, s őszinte részvétet osztottak a család gyászát.

Temetése f. évi augusztus 2-án délután történt meg nagy részvét mellett az ág. evang. egyház szeriartása szerint. A sirnál Dr. Robu Miklós megyei főorvos és Dr. Szegő Ernő mondtak a gyászolókra mély benyomást tevő gyönyörű bucsuztatót.

ZSÁK

PONYVA

vétel,
eladás,
kölcsonzés
Albala Izso
Timisoara,
Piața Traian 2
(Kossuth-tér)
TELEFON 60

54 12—

Eszperantó kiállítás és vizsga Déván

Az eszperantó nemzetközi kisegítő nyelv 1887-ben indult hódító útjára. S valóban ez az út hódító utnak mondható, mert könnyűségénél fogva minden haladni vágyó értelmes ember lelkesen karolta fel kisegítő nyelvként való alkalmazását. Városunkban lévő ma még nem olyan nagy számú hiva is minden alkalmat megragadnak, hogy számára hivatást toborozzanak, bár — legalább is mi azt hisszük — a hiva száma minden toborzás nélkül is egyre nő, mert egy kisegítő nyelv szükségét mindenki érzi.

Vasárnap f. hó 2-án tartották meg az eszperantisták nyilvános vizsgájukat, kiállítással kapcsolatban az állami elemi iskola helyiségében. Az izléses kiállításon ott láttunk majdnem minden nemzet fiaitól lapokat, ujságokat és könyveket, nem is olyan csekély mértékben, bár, ahogy egy régi és lelkes eszperantista megjegyezte, az a pár könyv, ami a kiállításon szerepelt, igazán csak édes kevés abból az irodalomból, amivel az eszperantó már ma is dicsekedhetik.

A vizsgát Özv. Nicoara Ágostonné védnökön nyitotta meg igen szép beszéddel. Üdvözölte a jelenlevőket s pár szóval rámutatott az eszperantó fontosságára, különösen kiemelve azt, hogy ezzel nem az anyanyelvet akarják elnyomni, sőt éppen azt akarják elérni, hogy ne kelljen annyi nyelvet megtanulni. Beszéde előtt az eszperantó énekkar Majer István vezetésével az Imnul Regalt énekelte el eszperantóul, beszéde után pedig szintén egy szép énekszámot nyújtottak. Majd az egyik fiatal eszperantista leány egy eszperantó verset szavalta el igen szépen, melynek bevégeztével Rózsahegy tanító hozzáfogott a tanítványok vizsgáztatásához, bemutatván ezáltal a közönségnek az eszperantó nyelv könnyűségét, hamar való magtanulhatóságát. A vizsgáztatás előtt Ander Antal reáliskolai tanár mondott beszédet románul, magyarul és eszperantóul, amelyet érdekes tartalmánál fogva lapunk tárca rovatában közlünk.

Dubovszky Pál szavalta el ezután Petőfi „Az Őült“-jét eszperantóul nagyon szépen, mely után ismét az énekkar adott le egy számot. Bezárólag Özv. Fodor Aladárné mondott lelkes beszédet eszperantóul, amelyet azután magyar nyelven is vázolt. Megköszönte lelkes tevékenységét és munkálkodását Özv. Nicoara Ágostonnénak, Ander Antalnak és Rózsahegyinek, nemkülönben buzdította a tanítványokat, hogy kitartással és akarattal tartsák meg magukban és gyakorolják azt a nyelvet, amellyel ma már szinte az egész világon megértetheti magát az ember.

A szépszámu közönség azzal az érzéssel távozott, hogy az eszperantó nyelv megtanulása nem hiábavaló s hogy azzal az ember csak előnyöket szerezhet magának.

Ez alkalommal említjük meg, hogy Rózsahegy eszperantó tanító közelebb újabb kurzust szervez, amelyre az előjegyzéseket már most meg lehet tenni.

— Román történetíró Déván. Andreiaș, a kiváló román történetíró- és ujságíró a napokban városunkba fog érkezni, hogy városunk történelmi nevezetességeit megtekintse.

szintén piros papírba göngyölve ujabban erősen feldicsérnek és olcsóbban ajánlanak. Ne hagyja magát megtéveszteni... Csak a valódi Franck-ot fogadja el, melynek címkéjén rajta áll az ismert kávédaráló, valamint a Franck Henrik Fiai cégjelzés. A valódi Franck* a legismertebb kávépótlék és az is marad

*kávédarálással

ÚJ CIKORIA CSOMAGOKAT

Augusztus 25-én lesznek a földművelésügyi kamarai választások

A dévai törvényszéki elnök hirdetménye

Az augusztus 25-én megtartandó földművelésügyi kamarai választásokkal kapcsolatban a dévai királyi törvényszék elnöke XX. W. 8/925 Pres. szám alatt, július 30-ikai kelettel a következő kirdetményt tette közzé:

Köztudomásra hozatik, hogy:

1. A jelöltek legkésőbb augusztus 16, vasárnap déli 12 óráig a dévai törvényszék elnökénél kötelesek letenni a listát, amely a megyére vonatkozólag a jelöltek neveit tartalmazza.

2. Csakis azok a listák fogadtnak el, amelyek annyi nevet (17) tartalmaznak, ahány tag választandó.

3. A lista egy legkevesebb 20 választó által aláírt kérvénnyel nyújtandó be. Választók azok, akik a választójegyzékben a dévai törvényszék kerületi bíróságai által vétettek fel, Körösbánya és Bráddal bezárolag.

4. A választói jogosultság bizonyítandó a fentnevezett bíróságok által e célból kibocsátott igazolvánnyal. Ezen igazolványok mindenféle díj illeték- és bélyegmentesen állíttatnak ki s a kérvényhez mellékelendők.

5. A kérvény sajátkezűleg irandó alá, az írásnemtudók felhatalmazott egyén által, aki, mint tanu írja alá a kérvényt. Az aláírások hitelesítése nem kívántatik.

6. A listával és jelölési kérvénnyel egyetemben egyideűleg leteendő minden jelölt után 300 lei a szavazási cédulák költségei gyanánt, valamint ugyancsak minden jelölt után 1000 lei a földművelésügyi kamara javára.

7. Minden egyes listának egyszerű és könnyen megkülönböztethető jele lesz. Amennyiben a kiválasztott jelölések klisé hiányában a helybeli nyomdaintézetek által nem állíttatnának elő, az érdekeltek a jegyek kliséjét egyszerre adják be a listával és a jelölő kérvénnyel.

— A dévai iparkamara sajtópere a „Solia Dreptăți” ellen. A Solia Dreptăți a kamara közgyűlésével kapcsolatban egyik cikkében azt írta, hogy a házszabályt megkötők anyagi előnyökben részesültek. Ez ügygel a kamara elnöki tanácsa f. hó 6-iki ülésén foglalkozott és elhatározta, hogy sajtópert indít a rágalmozó lap ellen.

SPORT

D. M. T. R. — Fieró S. C. Vajdahunyad 7:0 (2:0).

F. hó 2-án, vasárnap folyt le Déván a DMTK szezonnyitó mérkőzése, mely alkalommal a vajdahunyadi Fieró Sport Clubot hívta le barátságos mérkőzésre.

A mérkőzés 6 órakor vette kezdetét Fieró kezdéssel. Déva már az első percekben átveszi a vezetést s mondhatni, hogy az egész mérkőzés Fieró kapuja előtt játszódott le. Sok derűtséget szerzett Gardó kapus is, amikor félpályán túl levezetést eszközölt. Az első félidő 2:0-al végződött. A második félidő már erősebb irammal kezdődik, Déva erősen tempót diktál, a Barabás—Kiminich—Mihulescu triál valósággal kiemelkedett játékával.

A 7 goolon Barabás, Kiminich, Mihulescu, Sente és Szöts osztoztak. Az egyik goolt 11-esből Szöts rugta.

Kiemelkedtek játékkal Déva részéről még: Unger, Szilágyi. A Fieró játékosai teljesen visszaestek, izgatottan játszottak. Általában a mérkőzéssel nem voltunk megelégedve. Jó bíró volt: Buda Elek.

Holnap, folyó hó 9-én a DMTK a gyulafehérvári Unirea kitéző csapatát látja vendégül, melyre felhívjuk a közönség figyelmét.

—es.

HIREK.

— Bratianu Vintila pénzügyminiszter felesége Déván. Lia Vintila Bratianu, Bratianu Vintila pénzügyminiszter felesége folyó hó 1-én 7 más személy kíséretében Dévára érkezett. Herbay Ágoston polgármester kalauzálása mellett megtekintette városunk nevezetességeit, köztük gazdag muzeumunkat is. A magas vendég előzőleg Petrozsényt, Sarmiszegetuzát és Demsust tekintette meg.

— Vaitoianu miniszter Déván. Vaitoianu közfekerdesügyi miniszter f. hó 5-én délután 5 órakor városunkba érkezett. A minisztert az állomáson Candrea Valér subprefekt és Herbay Ágoston polgármester fogadták. A miniszter Aradról jött, ahol a mintavásárt látogatta meg.

— Esküvő. Fianu Ioan, a 4. granicser ezred kapitánya és Cserey Blanka urleány f. hó 9-én tartják esküvőjüket Déván.

— Halálozás. özv. Lázár Dénesné szül. Józsa Juliána folyó évi augusztus hó 5-én életének 67-ik évében kosszas szenvedés után Piskin elhunyt. Temetése f. hó 7-én ment végbe nagy részvét mellett.

— Popescu munkügyi felügyelő Déván. Popescu aradi munkügyi felügyelő a múlt héten Déván volt. Ugy látszik a munkakamarák megszervezése, illetve a választások előkészítése ügyében járt városunkban. A munkakamara célja a munkások szervezése és érdekeinek istapolása. Ugy, ahogy a kereskedelmi és iparkamara a kereskedők és az iparosok érdekeit védi, úgy fogja a munkakamara is védőszárnyait az összes munkásokra kiterjeszteni. Tagja lesz minden munkás ember, akár pénzért, akár anélkül dolgozik, kivéve azokat, akik az állam szolgálatában állanak és benne vannak az állami tisztviselők státusában. Tagja lesz még minden nagy és kisiparos, aki nem tagja a kereskedelmi kamarának, sőt az ügyvédek is tagjai lesznek. A nők a férfakkal egyenlő jogokat élveznek. A választásokra vonatkozólag intézkedés még nem történt, de mindennap várják a miniszteri rendeletet.

— Önkéntesek bevonulási határidejének kitolása. A hadügyminiszter több kérés miatt elhalasztotta az önkéntesek bevonulását f. hó 15-éről bizonyos feltételek mellett és pedig: Az 1925—1926 tanévre felmentést nyerne az azok 1926-os évfolyambeliéknél idősebbek, akik már megelőző évben is halasztást nyertek vagy, akik most akarnak először tanulmányi célra halasztást kérni, egyesek, akik különféle okok miatt otthon maradtak (orvosilag hazabocsátva, akiknek bátyja katonai szolgálatot teljesít, aki a nyelvet nem bírta, stb.) Továbbá, akik felsőiskolákat látogatnak, ha a 27. évet még nem töltötték be, kivételt képeznek az orvosok, akiknél a határ 29 év, akik érettségit vagy a középiskola 8-ik osztályát óhajtják letenni, felsőiskolák utolsó évének befejezésére, amelyek egy éves önkéntességre jogosítanak. Továbbá azon 1926 évfolyambeli ifjak, akik egyetem, akadémia; főreáliskola látogatására kértek halasztást, akik érettségit akarnak tenni vagy a középiskola 8-ik osztályát akarják elvégezni. A fentiek értelmében jogosultak, akik az 1925—1926 tanévre halasztást akarnak kérni, kötelesek az 1925 évi 48 számú körrendeletben előírtakat szem előtt tartani vagyis a halasztás iránti kérvényt 1925 augusztus 15-ig az illetékes hadkiegészítő parancsnoksághoz beadni.

— Szétszéled a dévai betegsegélyző pénztár. A dévai betegsegélyző pénztár a volt Central kávéház, vendéglő és szálló helyiségeiben rendezkedett be nem is olyan nagyon régen. A tulajdonos Moldován Sándor, azonban a bérletet nem akarta meghosszabbítani, amelyből aztán per lett. A pert a betegsegélyző most elvesztette, úgy, hogy szeptember 15-én ki kell ürítenie az épületet. Tekintettel arra, hogy Déván ilyen nagy épületet a betegsegélyző nem kap, úgy határoztak, hogy a régi épületben elhelyezik a tisztviselők felét, mintegy 20-at s a többit vidékre teszik ki. Így a központi tisztviselőkből a petrozsényi, lupényi, vulkáni, szászvárosi, vajdahunyadi, brádi és kudzsiri kirendeltségeknek is jutna, sőt az is tervbe van véve, hogy Hátszegen is kirendeltséget létesítenek. Vidéken természetesen csak a nyilvántartást és a járulékkiróást vezetnék, a könyvelés továbbra is Déván maradna.

— A dévai vadászegyesület közgyűlése. A dévai vadászegyesület f. hó 1-én, szombaton este 9 órai kezdettel tartotta meg rendes évi közgyűlését klubhelyiségében Gheorghe Niculau kapitány elnöklété alatt. A közgyűlés a lemondott vezetőséget bizalmával tüntette ki és újból megválasztotta. Az új választmány tagjai lettek: Schumann Ernő, Lázár Géza, Balog Géza, Grün Ede, Székely Gergely, dr. Hosszu Jenő és Bursa László. Felolvasták a múlt évi működési jelentést, majd a tiltott valamint új területekről tanácskoztak. Elhatározták, hogy a klubhelyiséget fokozottabb mértékben fogják gondozni és könyvtárt is fognak létesíteni. A tagdíjakat évi 400 leiről 600 leire, a beiratkozási díjat 600 leiről 1000 leire emelték fel. Vadászujságok rendelkezését is egyhangulag elfogadták. A közgyűlés fél 1 óra körül ért véget.

— Városi mozgó hírei. Vasárnap, f. hó 9-én délután és esti előadásban „Az Ő ödik utca” című, az amerikai milliárdosok életéből vett 6 felvonásos megkapó dráma derűl bemutatásra. A főszerepet a nálunk mindenütt előnyösen ismert és szépségéről híres Lucy Dorrain játssza. Kedden, f. hó 11-én a városi mozgó egy Dorian filmet vetít, leszállított helyárrakkal. 13-án, csütörtökön csak esti előadásban a „Mai lányok” című 5 felvonásos filmben gyönyörködhetik a közönség. Tárgya a mai modern leány, akinek örömei a cigarettában, játékban és fliribben merülnek ki. 15-én szombaton este egy Patt és Pattaschon film fogja a közönséget megnevetetni.

— A kereskedelmi iparkamarai választások a törvény értelmében f. évi szeptember 10-én csak akkor tarthatók meg, ha a választók abszolút többsége jelen lesz a közgyűlésen. Tekintettel arra, hogy az abszolút többség legalább a választók fele plusz egy s tekintettel arra, hogy a dévai kamara választóinak száma mintegy 8000, nagyon valószínű, hogy szeptember 10-ére nem fog 4000 választó összegyűlni. Bizonyosra vehető tehát, hogy a választó közgyűlés szeptember 20-án fog megtartatni, amikor is a tagok számára való tekintet nélkül tartható meg. Itt említjük meg, hogy a választás a dévai törvényszék II. emeleti 88 sz. szobájában lesz és elnöke dr. Olariu Virgil törvényszéki elnök.

— Az Aradi mintavásár f. hó 1-én a teljes siker jegyében nyílt meg. Feltűnést keltett, hogy a kormány a megnyitáson nem képviseltette magát (Erdélyi szempontból ebből sokra lehet következtetni). A kiállítás fénypontja a butor, valamint a vele kapcsolatos szőnyeg és csipkekiállítás volt. A butorparkban különösen Lengyel aradi cég és az aradi kisiparosok szövetekezete produkált csodálatos dolgokat. A szőnyegiparban megyebeli vállalkozóink is élénk résztvettek teljes sikerrel Kellemes megelégedéssel szemléltük a dévai „Transsylvania” konzerv- és tésztagyár nagyon izléses kirakatát nemkülönben Binder és Stein cég kárpitos áruit s a Blos Gyuláné urnő lupényi szőnyeget. Nagy megütközést keltett azonban megyénk közönségénél az, hogy az igazoló jegyek árát nem egységesen szabta meg a vásárt rendező bizottság. Amíg például Brádnak 50 leiért adták az igazolványokat, addig Dévának 75 leiért, Nagyenyednek 86 leiért. Továbbá a rendezőség által kibocsátott prospektusok szerint a vásárigazolvány egyúttal belépő jegyül is szolgál s mindemellett a vásárhoza az igazolvány lebélyegzésénél még külön 10 leit szed be. A vásárigazolványokat minden látogatás alkalmával átlukasztják és harmadoszi átlukasztás után érvénytelenítik. Miután a vásár két külön helyen lévő helyiségben van s egyszerre egyik sem tekinthető át, mi sem természetesebb, hogy a látogató mindenikbe legalább kétszer igyekszik menni, ámde a negyedik belépésnél új jegyváltásra kényszerítik. Visszatetszést keltenek a vásár területén lévő vendéglőárak is, amelyek szinte 100 százalékkal haladják meg a rendes árakat. A vásár egyébként nagyon látogatott, fizetőköltségek nagyszámban még nem történtek.

— Új maximális árak. Déva város polgármestere az elsőrendű közszükségleti cikkek árát f. hó 1-ével újból maximálta. Változás csak a liszt és kenyérről történt. És pedig fehér liszt 18 lei, másodrendű liszt 14.50, harmadrendű 11 lei. Kenyér 10 lei és 13 lei kg.-ként. Elárusítók kg.-ként külön 1 leit számíthatnak fel. Kifli 4 dkg.-os, zsemle 5 dkg.-os 1 lei.

— **Iparengedélyek.** Városunkban iparengedélyeket nyertek: Schenker József bőrkereskedés, Hajdu Mária bodega és vegyesáru, Becsei István kerekemester kovács iparüzésre, Keisler Lajos rongy csont és ócskavaskereskedésre.

— **Építési engedélyek.** Déva város tanácsa újabbán a következőknek adott építési engedélyt: Kásler János, Fränk Péter és Schenker Józsefnek. Utóbbi a Regele Ferdinand utcán négy üzlethelyiséget épít, ami az utcának s a városnak csak előnyére szolgál.

— **A Zsoldos tanintézet** Magyarország legrégibb, legismertebb és legnagyobb középiskolai előkészítő tanintézete. Tanulmányaikban elmaradt tanulók rövid idő alatt pótolhatják mulasztásaikat a Zsoldos tanintézet révén. Egy év leforgása alatt négy osztályból is vizsgázhatnak az intézet tanítványai állami középiskolákban. A Zsoldos tanintézet tanítványainak sikeres vizsgájáért teljes anyagi felelősséget vállal. Levélbeli kérdézőkérésre készséggel ad felvilágosítást szíveségből az „Erdélyi Élet” kiadóhivatala Arad.

— **Építési szándékozók figyelmébe.** Értésítettnek mindazok, akik jutányos áron építési öhajtanak, hogy a Sibiu építészeti vállalatától „Vela” R. T. számos ház és villaterv érkezett különböző alakban és formában és kedvező árak mellett, melyeket meg lehet tekinteni bármelyik napon d. e. 10—12 a dévai járásbírószághoz vezetőjénél. Beirakozhatik bárki akinek van helye ahol építsen, nem csupán azok, akik az Agrár reformról kaptak. Mindazok akik előnyösen akarnak építeni, jelentkezhetnek augusztus 10-ig dé. 3 óráig, amikor a már felrakottak gyűlést tartanak az építő szövetség felállítására. Ezen idő eltelté után már aszövekeztetbe nem vétetik fel senki. *Szervező bizottság.*

— **A Hunyadmegyei Nemzeti Párt tisztújító gyűlése.** A hunyadmegyei Nemzeti Párt múlt hó 19-én, vasárnap tartotta tisztújító gyűlését Déván. Az új tisztúkar a következő: elnök: dr. Vlad Aurel, alelnök: dr. Pop Iustin, főtitkár: dr. Câmpian Simion, pénztárnok: Aurel Onițiu.

— **Modern női filcek** 300 leitől 450 leig kaphatók Klimstein cégnél Déván.

— **Külföldi tanulmányi alap** létesítését határozta el a dévai parkamara elnöksége, melyből ipari szaktanulás céljából külföldre küldhetik a tehetségesebb iparosifjakat. Az eszmé valószínűleg mindenki tetszésével találkozhat.

— **Vámörülésre,** bármilyen kis mennyiségben is elfogad gabonát a Dévai Hengermalom.

Laptulajdonos és kiadó: LAUFER VILMOS.

Regatul România. Judecătoria de pace Brad.
Nr. G. 308/1925.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul executor judecătoresc esmis prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. 1548—1924 a judecătorei de ocol Brad în favoarea Catalina Ana repr. prin Dr. Bela Ajben avocat în Baia de Criș pentru încasarea pretenziunii 4849 lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 12 August 1925 la ora 11 a. m. la fața locului și la locuința executatului în comuna Stanija, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 50 meiru lemne, una casa făcută din lemne acoperită cu țigla. În caz de lipsă chiar și cu prețul estimării pe lângă plățirea prețului în numerar.

Se provoacă toți aceia cari își revindcă drept de excontențare asupra prețului lor ce ar obveni din această licitațiune, să prezintă pretenziunea în scris subsemnatului exmis până la începerea licitațiunii.

Brad, la 23 Iulie 1925.

Gerasim Fark
esmis jud.

Egy antik
könyvszekrény
megvételre kerestetik

Cim a kiadóban

182 1 1

2 jó házból való fiu, jó fizetéssel tanulónak felvétetik

V. LAUFER papíráruházába, Déva

Szőlőtermelők!

Felhívom az összes szőlőbirtokosok és szőlőtermelők nagybecsű figyelmét, hogy akik az ősz folyamán akarnak ültetni

szőlőültványokat és direkttermő fajokat,

azoknak ingyen és bérmentve küldöm meg nagyterjedelmű képes árjegyzékeket, mert telepemen csak a legjobb érmelléki **bor és csemege fásoltványok és a világhírű direkttermő fajok** kaphatók a legjutányosabb árban. Továbbá felhívom szíves figyelmüket saját érdekükben, hogy mindenki igyekezzék megrendelni a **román és magyar nyelven** kibocsátott **szőlészeti és borászati szakismertető könyvet**, amely teljes hasznos tudnivalót tartalmaz az összes szőlőbetegségek elleni védekezéséről és a borok kezeléséről is. A könyvnek ára 50 Lei. Kérje mindenki és posta útján azonnal megküldöm utánvétellel, vagy ha az 50 Leit beküldik, úgy franco küldöm meg.

Cim: **Kágyi Szabó István**
Első nagyvárad „NOVA” szőlőültványtelepe
Nagyvárad, Parcul Carmen Sylva 12

Mosse-hirdetés

176 1 3

138 1-3

SAS cipőkrém,

(fekete, fehér, barna, sárga és piros) legjobb minőségben újból minden szakmabeli üzletben kapható!

Magyarul és románul
írni és írogépelni tudó
irodakissasszonyt keresek.
Dr. Martonossy ügyvéd, Déva.

181 1 1

Kerestetik azonnalra
1 kétszobás és 1 egyszobás
butorozott lakás.

Értekezhetni HIRSCH könyvkeres. Déva.

Kerestetik azonnali belépésre
bejárónő

180 1

(polgárásszon), ki a főzéshez is ért.
Cim: „VASUTI VENDÉGLŐ”, Déva.

Ha itt hirdet, célt ér el!

Tekintse meg

árucikkeinket
az aradi
Árumintavásáron

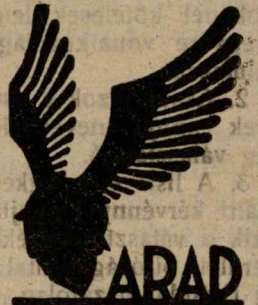
Helyszám: S. 1669.

Binder & Stein

műhely modern kárpi-
tozott és bőrbutorok
részére, Butorraktár

DEVA

Strada Princ. Carol
(v. Hunyadi-ut) 5 sz.

Vasrács, ajtók, vasablak, csavarárak

AKI

vízvezeték és fürdőszoba berendezést
akar csináltatni

forduljon teljes bizalommal a
23 év óta fennálló

Szemenyei István céghez
Déva, Strada Principele Carol

hol szigoruan
pontos és jó
munkát fog

jutányos árak mellett kapni
Kérjen árajánlatot!

14-26 91

Vasszerkezet és műlakatos munkák

Jó házból való fiu
tanulónak felvétetik.

Gottlieb Lázár hentes és mészáros Hatég.

175 1 2

Értesítés!

Déván, a volt „Central” épüle-
tében, hol jelenleg a Casa Cercuala van,
f. évi október hó 1-től

7—8 üzlethelyiség kiadó.

Érdeklődők forduljanak a Banca
„Decebal”-hoz, Déva.

170 2 3

Egy új

pedálos cimbalom

jutányos áron eladó. Cim a kiadóban.

Üzletherendezés,

karikahajós Singergép, políti-
rozott mosdó márványlappal
jutányosan eladó. Klimstein, Deva.

161 2 3